

Hispalen Decimarum

Reu. Pater. Et ex regula Societatis IESV, & ex Constitutionibus Apostolicis Patres cum eorum Collegijs sunt verè mendicantes; Cùm enim ex regula fundamentali inserta in *Constitutione Pauli Tertij in ordine 2. g. tom. 1. S. 10.* caueatur, quod Patres perpetuam exerceant paupertatem, adeò vt neque priuatim, neque communiter pro Societatis sustentatione aliqua bona stabilia, aut introitus acquirere possint, sed sint contenti vsu rerum donatarum ad necessaria sibi comparanda recipere; addito amplius per aliam constitutionem *par. 6. Const. cap. 2. nu. 2.* quod in Patrum domibus nulli redditus nec Sacrestie quidem, aut fabricæ applicati haberi possint, nec vlla ratione, sed in solo Deo constituatur fiducia, sintque Patres ad mendicandum Ostriam parati; Idcirco dùm quaritur de Patribus, dubitari non potest, quin ipsi sint verè mendicantes, quibus sola mendicitas victum præstare debet *cap. 1. S. confirmantes de relig. dom. lib. 6. gloss. in cap. 1. verbo mendicantibus de excess. Pralat. eod. lib. & DD. ibi, Rebuff. sup. concord. tit. de reg. ad Pralat. nominat. S. 1. verbo mendicantibus Federic. de sen. conf. 12. numer. 1. cum alijs ex aduerso adductis.*

Quæ procedunt etiam, quod Patres habeant Collegia, nedum possidentia immobilia, sed & quæ sine perpetuis redditibus erigi non possunt, vt in eadem regula inserta in dicta *Constitutione Pauli Tertij S. 11.* ibi possint tamen habere in vniuersitatibus Collegium, seu Collegia habentia redditus, Census, seu possessiones pro vsibus, & necessarijs studentium applicandas retenta penes Præpositum, & Societatem omnimoda gubernatione & superintendentia, & super dicta Collegia, & prædictos studentes circa eorum correctionem, & victus, redditusque ministrandi modum: quia cùm statim eadem regula subiugatur, sic tamen, vt neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios vsus conuertere possit, sed studentium necessitati subuenire; sequitur, quod Patres remanent in sua primæua mendicitate, ex quo nullam ex eisdem bonis consequantur vtilitatem, sed sola gubernatione remanente penes Præpositum Generalem, quia nuda administratio non facit, quem Dominum bonorum administratorem; *Mench. conf. 66. nu. 16. vers. 2.* non parum, vbi in specie, quod administrator fructuum nõ dicitur Dominus *Gratian. discept. 294. num. 20.* vbi, quod non dicitur Dominus fructuum, qui eos non percepit iure proprio, & probatur per *text. in l. vsusfructu. § 8. ff. de vsufr. vb.* quod soluto matrimonio per diuortium, licet ius vsusfructus sit penes maritum, tamen commoditas pertinet ad vxorem, quem textus sic expendit. *Ciriac. controu. 456. nu. 8. & 9.*

A

Et

Et comprobatur, quia dum Patres non habent nisi solam gubernationem, & superintendentiam pro sola commoditate studentium, dicuntur tantum habere nudum nomen, quod per erogationem eorumdem reddituum pro sustentatione scholarium statim evanescit; perinde ac si penes ipsa Collegia nunquam existisset, sicutius, quod queritur stipulanti pro se, & persona nominanda, cessat statim secuta nominatione: *Alex. consil. 232. num. 4. & 5. lib. 6. Cephal. conf. 25. num. 14. & 15. Surd. de c. 182. num. 18. vbi quod ius non dicitur vlllo vnquam tempore fuisse penes nominantem; Mantica. dec. 336. num. 1. vers. ac post factam declarationem.*

Et hoc in terminis, probat *Bald. cons. 332. num. 1. vers. distinguendum est. vol. primo, vbi quod si frater ordinis mendicantis relinquatur hæres, vt bona pauperibus distribuatur, reputatur potius executor, quam hæres, quia vt idem Bald. subiungit, attenditur potius effectus, quam nomen hæredis; & in ipsismet terminis *Gabr. conf. 28. nu. 3. lib. 1. vbi quod hæc administratio, & superintendencia, mendicitatem non excludit, & facit, quod licet per aditionem hæreditaris, acquiratur Dominium, tamen non officit, quia mendicantes eas adiri possunt dum adeunt ad effectum distribuendi, quia attenditur effectus, & finis, ad quem actus tendunt, Mantica. decis. 225. num. 10. vers. neque a t rem.**

Si verò queritur de ipsis studentibus, & hoc etiam videtur indubitatum, cum ipsi careant omni dominio, & vsu, sed ex benignitate in Collegijs sustententur, neque ipsi sint incommunitabiliter de Societate neque de necessitate, in societate recipiendi, vt in dicta regula, inserta, in dicta Bulla Pauli Tertii §. 11. in fine, ibi, qui quidem post cognitum in spiritu & litteris eorum profectus, & post sufficientem probationem in societate nostrâ admitti possint, quæ verba non important necessariam receptionem, sed facultatem recipiendi eos, qui cum causæ cognitione iuxta regulam fuerint idonei; *l. sape. de offic. Praesid. Menoch. conf. 1059. num. 4. Grat. discept. 506. num. 12. & 15. Ideoque iure merito Suarez d. lib. 1. cap. 2. num. 17. inquit hos studentes esse quasi in via, & in fieri Rodriquez q. regular. tom. 1. quaest. 2. art. 9. col. 2. vers. pro cuius & vers. secunda conclusio.*

Ponderando etiam quod dum regula admittit, vt Collegia possint, & debeant habere immobilia pro sustentatione studentium, tamen ipsi non desinant esse mendicantes, quia istud non est vt ipsi alantur ad commodum societatis, cum societas non indigeat scholaribus, sed est propter bonum publicum, vt expressè legitur in regula, in Constitutione Gregorii XIII. 89. tom. 2. §. 3. ibi, cuius præcipuus finis Catholice est Religionis defensio, ac propagatio, animarumque in Christiana vita, & doctrina profectus, & ideo dicta bona non dicuntur possideri à Patribus, sed magis à Republica Christiana, cuius inuitu dicti scholares aluntur in dictis Collegijs, quia omnia ad aliquem finem tendentia naturam ha-

bent

bent ipsius finis: *Valent. uol. conf. 23. num. 1. & 11. lib. 1. Tiraguet. de
 retrat. lign. S. 1. giof. 7. num. 145. & finis trahit ad se omnia quae ad
 ipsum tendunt, & secundum eum regulantur: *Surd. conf. 2. 17. nu. 31.
 & 32.* Unde dicimus, quod Collegia fuerunt instituta tanquam
 Seminaria eiusdem societatis ad dictum bonum publicum, quod cer-
 te effectum sortiri non potuissent, si scholares occupati fuissent ad
 mendicandum, ut ex pluribus probat *Suarz de stat. religio. 4. lib. 1.
 primo. quest. 12.*, in reliquis tamen omnimodam mendicitatem ser-
 uant cum nihil prorsus possideant, sed in omnibus pendeant à vo-
 luntate, & benignitate superioris, adeo ut, si hereditates illis de-
 ferantur, in eis non succedunt, Missas etiam cum obligatione, nec
 alia huiusmodi, ex quibus ceterae Religiones non parum huiusmodi
 consequi solent, non acceptent, & sic in his Collegiales nihil pro-
 fus differant à Patribus Domorum professorum, ut ponderat idem
*Suarz d. cap. 10. num. 9. & seq. in collegiis.**

Ex quibus DD. quamuis sciant Patres habere Collegia habentia bona
 stabilia, communiter, & unanimi consensu dicunt societatem fuisse
 in arctissima paupertate erectam, sicut Patres Cappuccini, *Menoch.
 conf. 10. 14. num. 15. Rodrig. Suar. Molin. Azor. Gratian. Anza. Nouar. &
 alij in alia positione allegati.*

Denique Collegia sunt membra societatis, quae uti accessoria sequun-
 tur eius naturam, & ideo, si societas est de Ordine Mendicantium
 sequitur, quod talia sint etiam dicta Collegia, quamuis habeant bo-
 na pro sustentatione dictorum scholarium, ut ex pluribus, probat
*Gabriel. d. con. 28. num. 8. & 9. Hgrat. Mandos. de priuil. ad instar. gl. f. 3.
 11. num. 26. & per 100.*

Et ex his cessat, quod esset dare duos contraria in eodem subiecto, quia
 esset ex vno latere seruare mendicitatem, & ex altero habere diuitias
 & vnam manum habere vacuam, & aliam plenam, quia Patres,
 quoad eorum victum & vestitum, ac omnimodam sustentationem,
 domus, seruant mendicitatem ad vnuem, ex bonis vero aluntur tan-
 tum scholares, quibus ut dictum est, ipsi non egent, sed retinent ad
 publicam utilitatem, & ita respectu ipsorum habent semper vtramq.
 manum vacuam, nec ordinatum pro scholarium sustentatione
 tollit mendicitatem Patrum qui viuunt de eleemosynis, quia cum
 careant effectu, etiam nomine carent iuxta illud, si re priueris, nec
 nomea habere mereris; *cap. si cupidis 16. q. prima, Grat. discept. 2. 91. n. 6.
 & seq.* Et quod dicitur de filio, qui habet patrem diuitem, ut non
 possit dici pauper, est, quia pater tenetur alere filium, & è contrà
 filius diues tenetur alere patrem pauperem; *late Surd. de alim. rit. 7.
 quest. 2. num. 2.* vbi è contrà Patres non possunt de bonis Collegio-

rum, nec vnum obolum sibi applicare; Et ex eisdem quoque ces-
sat, quod in Collegijs non fiat votum paupertatis in communi, *Sua-
rez de iura. lib. 5. cap. 12. in princ.* cum sit semper verum, quod bo-
na recipiuntur ad moderatam sustentationem scholarium in eo nu-
mero, quod cuique Collegio conuenit, vt ibidem testatur idem.

Non obstat etiam, quod *Suarez dicto libro cap. 2. num. 7.* dicat, quod
pater Clericorum, qui est in Collegijs sit sub cura Societatis Profes-
sa, tanquam sub tutore est pupillus, qui licet Dominium suorum ha-
beat, tamen administratio est penes tutorem, quia non per hoc dicit,
quod scholares habeant Dominium bonorum Collegiorum, in qui-
bus sustentantur, sed per modum exempli, inquit, quod ad instar
pupilli sunt sub alterius cura, & dicit, quod pupillus regulariter ha-
bet Dominium bonorum, sed non dicit, quod illud habeant dicti
Collegiales, & scholares, & ideo secundum istud exemplum non est
iudicandum, quia non conuenit quod omnia *Menoch. conf. 2. n. 209*
Sard. conf. 207. num. 16. quod scilicet scholares sint Domini bono-
rum cum potius fiat in via, & possint à superiore quandocumque
dimitti, quinimo teneantur seruare specialem modum paupertatis
in hereditatibus, quæ sibi deferuntur, vt dictum est supra, & etiam
in eorundem bonorum administratione, vt inquit *Suarez in princip.
d. num. 7.* Vbi dicitur quod tutor proprie datur personæ non rebus, &
potest esse tutor, seu curator habitus tantum, & non actus *Grati. di-
scip. 291. num. 34.*

Postremo, nec refragantur auctoritates ex euerso allegatæ ad proban-
dum, quod Patres, qui in Collegijs aluntur, non sint mendicantes,
quin *Suarez loc. cit.* allegatus tenet contrarium, sicuti etiam *Man-
dos. de priuileg. ad instar gloss. 11. num. 18.* vbi se retract. à dictis per eum
in glossa secunda, cum quibus concordat *Roderiq. lib. 3. q. 49. p. 1. Co-
na Gabr. d. conf. 28. lib. 2.* & alij plures in prima informatione allegati.
Sed Patres præterea propriam regulam, sunt mendicantes etiam ex Cõ-
stitutionibus Apostolicis, nempe Pij Quinti, vt in eius Contitutio-
ne 131. qui declarauit eos esse vere, & non fictè mendicantes, &
non quia voluerit eos in hoc priuilegiare, sed quia ex mendicitate
viuunt, vt in d. 1. in illis verbis, quippeque ex eius instituto, &
Cõstitutionibus Apostolica auctoritate confirmatis bona mobilia
possidere nequit, sed incertis eleemosynis, fideliumque largitioni-
bus, & subuentionibus viuunt, nam dictio quippe importat idem,
quod dictio, quia, vt ex Calepino, e Nizolio quæ stat causatiuè
continens rationem de contentis in dispositione, l. hac actio ff. de ca-
sum. Mantie. de sacris. lib. 3. tit. 12. num. 33. & idcirco Pontifex non
procef-

procedit per viam concessionis, & Indulti, sed declarationis, cuius natura non est aliquid de nouo disponere, sed patefacere id, quod in re declarata continetur ad instar eius, qui excutit granum ex spicis, quia nouam speciem non facit, sed illam, qua inerat Antiarum, *conf. 65. numero 3. Angel. de res. conf. 100. num. 17. vers. sed tamen. Surd. decis. 380. num. 9. Aegid. decis. 624. & 746. Rot. decis. 630. nu. 4. vers. quia per declarationem, par. 4. & decis. 414. num. 17. par. 5. re. cum. adeo vt nihil operetur extra rem declaratam, cuius effectus retrahitur rei, & regula declarata, & videatur ei inesse; *Rota decis. 100. num. 2. & 3. par. 6. recent. & irritate. decis. 414. num. 17. & comprehendat etiam praesentia, Rota decis. 57. num. 32. par. 4. recent. cumque Papa ita declarauerit omnino eius declarationi standum est, nec esse debet, qui audeat ei contradicere, & regulam in diuersum sensum quam Papa fecerit interpretari, *Angel. conf. 271. num. 5. Gabr. de regul. iur. vobis. 3. num. 66. Rot. decis. 114. numero primo par. 6.***

Vnde quoque est, quod Papa sciens eius Constitutionem non continere nouam concessionem, declarauit, Patres esse verè, & non fictè mendicantes, quae verba omnem fictionem excludunt. *Gonzal. glosa 34. nu. 15.*

Non obstat, quod Pius Quintus declarat Domos professas tantum esse mendicantes, sed quoad Collegia, ea non declarat mendicantia, sed vult debere mendicantium priuilegijs gaudere, & potiri, quia huiusmodi discretiua, & distinctio nullo modo colligitur ex dicti Pontificis Constitutione, immò ipse praemissa narratiua, quod dubietas orta fuerat ex eo, quod Societas habeat Collegia, vt in S. 1. ad ambiguitatem huiusmodi omnino amputandam declarat Praepositum, & singulas personas Societatis huiusmodi verè, & non fictè mendicantes fuisse, & esse, & inter alios mendicantes, connumerari debere, vt in S. 2. neque dicit Collegia debere priuilegijs gaudere, & potiri, nisi dum Patribus communicat Priuilegia aliorum ordinum, perinde ac si eiusdem Patribus, & personis nominatim concessa fuissent, vt in S. 3. & Idèd cum Pontifex loquatur de omnibus, & singulis personis Societatis, neque distinguat personas Patrum commorantium in domibus professis à personis commorantibus in Collegijs, sequitur, quod de omnibus, & sic etiam de Patribus Collegialibus senserit, perinde ac si omnes Patres qualescumque sint, fuerint singulariter expressi, *Bald. conf. 461. n. 6. lib. 1. vbi etià quod dicta verba astum tribuunt vnicuique de per se, & sequitur Gabr. conf. 144. nu. 68. & 69. lib. 2. Rota decis. 246. n. 2. par. 1. diuers. & pluribus exornat, Surd. vident. conf. 412. numer. 27.*

Præsertim verò quod dubium ortum fuit ex eo quod, vt dictum est, Patres habent Collegia, à quibus Domus Professæ sunt omnino distinctæ, Patresque Donorum Professorum viuunt de elemosynis, simplici mendicantes, quibus alij verò de redditibus bonorum, & Constitutio quoque emanauerit ad amouendam omnino huiusmodi difficultatem, vt in primis verbis, S. r. quia declaratio Pontificis est intelligenda à his Patribus super quibus eadebatur difficultas, non autem de illis de quibus nullo modo dubitari poterat: nam ab interrogatione responsio recipitur interpretationem; *Alberic. in l. Præfas. num. 4. ff. de prec. cum alijs. adductis per Rotam decis. 264. num. 30. par. 5.* alioquin dicta declaratio ad nihil profus seruiisset, contra *acc. in cap. si Papa de priuill. in. 6.* & nihil minus Pontifex professus fuit, vt ille omnino difficultatem amputare, quæ dictio omnino iurp. rat. ac si dictum fuisset, omni casu, & ideo omnem casum comprehendit, *Rayn. conf. 133. num. 8. lib. 2.* vbi loquitur quando in dispositione legebantur etiam verba omnia, & singula, *Soccin. in c. conf. 21. num. 27. lib. 1. Rolan. conf. 65. num. 37. lib. 1.* Nec Papa habuit necesse dictam declarationem facere de Collegijs, sed tantum de personis, quia nec Christus cum locutus est ad Hierusalem sensit de muris Ciuitatis, sed de hominibus eam inhabitantibus, vt dicitur in Homilijs, nam Collegia representantur à Patribus, *Seraph. decis. 226. num. 4.* quæ in se sunt res inanimatæ, idem *Seraph. decis. 1243. n. 3. Mohed. decis. 1. num. 6. de for. comp. vbi quod Capitulum non dicitur nisi quatenus in loco Capituli reperiatur Canonici*, ideo Papa declarando omnes, & singulas personas fuisse, & esse mendicantes, sensit de ipsis Collegijs, quæ à Patribus representantur, vt in dictis iuribus,

Non omisso quod si Patres essent declarati mendicantes ex priuilegio, quod ex prædictis non est verum, adhuc pro talibus essent reputandi, quia paria sunt, quod sint mendicantes ex regula, vel ex Constitutionibus Apostolicis; *Franc. in d. c. 1. S. confirmatus in. 1. in secundo vocab. de relig. dom. in. 6.* vbi quod regula, & Constitutio in hoc æquiparantur. *Abb. conf. 27. num. 22. versitem paria. lib. 2. Bern. conf. 29. num. 25. vers. quia ex priuileg. lib. 2. Azor. in tit. moral. som. 1. lib. 12. cap. 23. post princ. vers. aut enim, & alij passim.*

Non obstat quod in Constitutione Patrum non sit derogatum capitulum nuper de *decim.* tum quia Papa in hac qualitate mendicantium non processit per viam communicationis priuilegij, sed declarationis & ideo opus non fuit dicta derogatione, sufficit enim Patres fuisse semper, & esse mendicantes, qui ex Consuetudine immemorabili decimas non soluunt, & quod in declaratione non sit neces-

ria derogatio regulæ de iur. quæ sit. non toll. tenet Rota decis. 630. n. 4.
par. 4. recent. tom. 1. tum quia habens immemorabile pro se, potest
allegare quodcumque Privilegium melius de mundo; Achill. dec.
4. num. 6. de iur. patr. Rota decis. 677. num. 4. p. 1. decis. 614. numer. 1.
par. 2. dicta recent. & in alijs 630. siml. & ideo potest allegare Pri-
uilegium Apostolicum cum dicta derogatione; sicut immemorabilis,
quæ probat ius patronatus esse in Ecclesia regulari, operatur, vt ius
patronatus huiusmodi fuerit reseruatum in fine foundationis; Ro-
ta decis. 563. numer. 1. & decis. 573. numer. 1. & 2. par. 4. diuers. Ad. ad
Buratt. decis. 1. num. 18.

Ad, id quod dicebatur constare de initio foundationis Patrum, & ideo
non posse per eos allegari immemorabilem; fuit abundè in alijs sa-
tisfactum; & ostensum quod sufficit Patres esse mendicantes, vt
gaudere possint omnibus Privilegijs, etiam ab immemorabili que-
sitis alijs ordinibus mendicantium.

Quare &c.

R. P. D.

CORRADO

**Hispani Decima-
rum.**

**Vni Collegijs-Socie-
tatis IESV.**

CONTRA

Capitula.

4.^a Iuris.

R O M A E,
Ex Typographia Reu. Cam.
Apostolicæ. 1646.

Superiorum permissu.